

ชื่อผลงาน การพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ: กรณีศึกษา 2561

ผู้จัดทำ นางบุหลัน บัวมาศ พยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการ ตึกผู้ป่วยในหญิง โรงพยาบาลชุมชน

การติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ (UTI) เป็น การติดเชื้อจากแบคทีเรีย ซึ่งส่งผลกระทบต่อส่วน
ของทางเดินปัสสาวะ พบบ่อยมากในผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ยกเว้นในวัยแรกเกิด จากการสำรวจการมี
แบคทีเรียในปัสสาวะ พบว่าร้อยละ 1 เป็นเด็กผู้หญิงในโรงเรียน (อายุระหว่าง 5 ถึง 14 ปี) และ พบเพิ่มขึ้น
ประมาณร้อยละ 4 ในวัยรุ่น (Young adulthood) และพบมากขึ้นร้อยละ 1 ถึง 2 ตามอายุทุก 10 ปี ที่เพิ่มขึ้น
โดยเฉพาะช่วงวัยเจริญพันธุ์จะมีการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะสูงขึ้นอย่างชัดเจนโดยเฉพาะในผู้หญิงการ
สวนปัสสาวะ เป็นปัจจัยที่เพิ่มความเสี่ยงในการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ อัตราความเสี่ยง
ของ แบคทีเรียในปัสสาวะ (ภาวะแบคทีเรียในปัสสาวะ) มีค่าอยู่ที่ 3-6% ต่อวัน และยาปฏิชีวนะป้องกันมี
ประสิทธิภาพไม่เพียงพอที่จะช่วยลดระดับลักษณะหลักของการติดเชื้อ ความเสี่ยงในการติดเชื้อที่เกิดขึ้นจะ
ลดลงได้ หากสวนปัสสาวะเมื่อจำเป็นเท่านั้น โดยใช้เทคนิคต้านจุลินทรีย์ ในการสอดสายและคงระบบปิดใน
การระบายสายสวนไม่ให้มีการกีดขวาง

จากกรณีศึกษาผู้ป่วยรายนี้ได้มีการทบทวนกระบวนการดูแลขณะที่ผู้ป่วยพักรักษาตัวในโรงพยาบาลโดยมีการ
ใช้กระบวนการทางการพยาบาลทั้ง 5 ขั้นตอนในการประเมินวินิจฉัยทางการพยาบาล เพื่อพัฒนาการดูแล
ผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถประเมินอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย เพื่อนำไปสู่กระบวนการแก้ปัญหา
และให้การพยาบาลได้อย่างถูกต้องพบว่าผู้ป่วยมีประวัติเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวที่ไม่ถูกต้อง คือ การดื่มน้ำต่อวัน
ในปริมาณน้อย และเป็นผู้ป่วยติดเตียงช่วยเหลือตนเองได้พอควรบนเตียง เจาะคอ พอสื่อสารกับญาติได้
รับประทานอาหารเองได้ มีผลกดทับ ใส่สายสวนปัสสาวะจากสาเหตุดังกล่าว จึงทำให้ผู้ป่วยเป็นโรคติดเชื้อใน
ระบบทางเดินปัสสาวะได้ง่ายดังนั้นการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจึงมีความสำคัญกับ
ผู้ป่วยรายนี้ โดยการแนะนำการดื่มน้ำให้มากๆประมาณ วันละ 3,000 มิลลิลิตร การดูแลสายสวนปัสสาวะ
การทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์หลังการขับถ่ายทุกครั้งด้วยน้ำสบู่ ล้างให้สะอาดและซับให้แห้งเพื่อป้องกัน
การกลับเป็นโรคซ้ำอีก และการให้ความรู้สุขศึกษานับเป็นที่สิ่งจำเป็น ควรให้คำแนะนำในเรื่องของการ
รับประทานยา ควรรับประทานยาให้ครบ การตรวจตามนัดทุกครั้ง การสังเกตอาการผิดปกติที่ต้องพบแพทย์
พยาบาลควรให้ข้อมูลที่ เป็นจริงเกี่ยวกับพยาธิสภาพของโรคการรักษาที่จำเป็นแก่ผู้ป่วยและญาติ คอยกระตุ้น
เตือนและส่งเสริมให้ผู้ป่วยและญาติ ปฏิบัติตนตามแผนการรักษาอย่างถูกต้อง การให้คำปรึกษา เป็นตัวแทน
ผู้ป่วยในการเจรจากับแพทย์ ช่วยให้ผู้ผู้ป่วยมีเจตคติที่ดีต่อโรคและการรักษา การให้กำลังใจเสริมพลังบวก ช่วย
ให้ผู้ผู้ป่วยและญาติคลายความวิตกกังวลลงได้ การสอน การแนะนำทำให้การดูแลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากการได้ให้การพยาบาล ติดตาม ประเมินผลการพยาบาล 7 วัน มีการติดตามตรวจเยี่ยม 7 วันพบปัญหา
ทั้งหมด 8 ปัญหา ได้รับการแก้ไขทั้งหมด ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนใดๆ แพทย์ตรวจอาการอนุญาตให้กลับบ้านได้
ให้คำแนะนำในการดูแลต่อที่บ้าน และนัดพบแพทย์อีก 1 สัปดาห์ ผู้ป่วยและญาติมีความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับโรคและสามารถดูแลปฏิบัติตัวได้ถูกต้องผลการ F/U UA normal

จากการศึกษาพบว่า การติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ (UTI) เป็นการติดเชื้อจากแบคทีเรีย ซึ่งส่งผลกระทบต่อ
ต่อส่วนของทางเดินปัสสาวะมักจะเกิดในกลุ่มประชากรหญิงมากกว่าประชากรชาย ครั้งหนึ่งของจำนวนผู้หญิง
ทั้งหมดมักจะติดเชื้ออย่างน้อยหนึ่งครั้งในชีวิต และมักจะมีอาการซ้ำอีก ปัจจัยที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อได้แก่ สรีระ
ของสตรี การมีเพศสัมพันธ์ และประวัติการติดเชื้อภายในครอบครัว การติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะสูงขึ้น
อย่างชัดเจนโดยเฉพาะในผู้หญิง การสวนปัสสาวะ เป็นปัจจัยที่เพิ่มความเสี่ยงในการติดเชื้อในระบบทางเดิน
ปัสสาวะหากผู้ป่วยและญาติ มีความรู้ ความเข้าใจในการดูแลตนเองและสามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องจะ

ช่วยลดการเกิดโรคได้ ดังนั้นพยาบาลมีหน้าที่สำคัญในการให้ความรู้และให้คำแนะนำในเรื่องของ การปฏิบัติตัว เพื่อป้องกันการเกิดโรคซ้ำ รวมถึง ร่วมกันวางแผนการดูแลร่วมกับทีมสหวิชาชีพโดยมีครอบครัวเป็นส่วน ความสำคัญอย่างยิ่งในการให้การดูแลเพื่อสามารถดูแลผู้ป่วยเบื้องต้นที่บ้านได้ในเรื่องต่างๆเช่น การปฏิบัติตัว การรับประทานอาหาร การรับประทานยาการดูแล TT tube การ suction clear air way การดูแลสาย foley'scathการดูแลแผลกดทับ การพลิกตะแคงตัวทุก 2 ชม. การกำจัดเสมหะอย่างมีประสิทธิภาพ การ ผ่อนคลายและการพักผ่อนที่เหมาะสมกับบริบทของตน การสังเกตอาการผิดปกติที่ควรมาพบแพทย์ และการ มาตรวจตามแพทย์นัด ซึ่งจะสามารถลดโอกาสการเกิดการ เกิดโรคและอาการแทรกซ้อนที่รุนแรงได้ ทำให้ ผู้ป่วยสามารถดำรงชีวิตอยู่กับครอบครัวชุมชนอย่างมีความสุข